

## СТАНОВИЩЕ

относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по История на философията (Българска философска култура) за нуждите на секция "История на философските и научните идеи" на ИФС, обявен в ДВ бр. 57 от 22. 07. 2022 г., с

кандидат гл. ас. д-р Камелия Кирилова Жабилова;

от доц. д-р Ясен Захариев Захариев, преподавател в департамент „Философия и Социология” на Нов български университет

### 1. Квалификация и публикации

Гл. ас. д-р Камелия Жабилова е завършила философия в СУ „Св. Климент Охридски“ през 1999 г. Докторската си дисертация на тема „Ницше и българската философска култура“ тя защитава в ИФИ на БАН през 2004 г. Д-р Жабилова е главен асистент в БАН от 2010 г.

За целите на конкурса са представени три публикации, които са разгледани в следващия раздел на становището. Освен публикациите, предложени във връзка с конкурса, е важно да бъдат отбелязани още монографията от 2006 г. – „Гласът на Ницше в творчеството на П. П. Славейков“, студиите “Естетическата мисъл в полето на българската философска култура“ от 2009 г. и „Морбидният дискурс при Ницше“ от 2019 г. Д-р Жабилова е също така автор на над 20 статии на български и английски език. Участвала е в множество научни форуми и проекти, била е водещ редактор на четири броя на сп. „Философски алтернативи“ в периода 2014-2021 г.

### 2. Научно-изследователска и публицистична дейност

Научно-изследователската и публицистичната дейност на кандидатката е дълготрайно свързана с философията на Ницше, но не се изчерпва с нея. Важен акцент в творческата биография на д-р Жабилова са публикациите свързани с българската философска култура. Изглежда логично тогава и тези два изследователски хоризонта да образуват своеобразен синтез, формиращ самостоятелно изследователско поле – философията на Ницше в българската култура.

Изследователският интерес, насочен към философията на Ницше и нейната рецепция в България намира завършен израз в последната монография на кандидатката от 2022 г. – „Ницше. Топоси на духа“. В нея са включени някои от по-ранните публикации на д-р Жабилова, което не е попречило на единството на изложението, като

изключим последния „Екскурс“, с който завършва книгата. Главата е с неоспорими достойнства, но стои сякаш встрани от тематичното поле, разгърнато в основния текст на монографията.

Едно от безспорните достойнства на съчинението е, че авторката не само показва собствената си позиция спрямо въпроса „Как да четем Ницше“, но реконструира условията, които правят този прочит възможен в контекста на българската философска култура. Жабилова интерпретира класически теми и идеи от философията на Ницше, като използва оригинален похват, при който различните текстове се съотнасят както едни към други, така и към по-общия биографичен контекст, който играе първостепенна роля за разбирането на Ницше.

Втората половина от книгата е посветена на специфичната духовна „биография“ на Ницше в България, но дори още в първата част, в която се разглеждат собствено идеите на немския философ, намират място имената и позициите на редица български автори. Отделено е голямо внимание и са описани в детайли първоначалните рецепции и преводи на Ницше както и влиянието на неговите произведения в творчеството на редица литературни и философски писатели от XX в. Като приложения накрая на книгата са изведени няколко ценни глави, които имат важна справочна и библиографска стойност, тъй като предлагат периодизация на ницшеанските влияния в България както и списък с по-важните публикации върху Ницше на български език. Според авторката се открояват три периода в развитието на ницшеанските идеи в България - информативна, адаптивна и интерпретационна. Въпреки че това разграничение е представено донякъде схематично, то налага рамката си и върху трудът на д-р Жабилова, който би следвало да бъде отнесен към последния интерпретационен период.

Прави добро впечатление стремежът на кандидатката да поставя изследователските си въпроси в един по-широк културен контекст, където темите намират своите допирни точки с литературата, историята, психологията и социологията. Пример за това е статията от 2007 г. – „Балканът в менталната картография на българската идентичност“, където възгледите на Пиер Нора за места на паметта и историята през характерни общо споделими топоси се използват като ключ за обяснение на символното значение на планината в националните идентификации на българите. Изводът е, че ако можем да си представим менталната картография на българската идентичност, то Балканът се оказва в центъра на картата.

Студията „Естетическата мисъл в полето на българската философска култура“ от 2009 г. заслужава да бъде отбелязана, тъй като е показателна за научната дейност на кандидатката извън тематичното поле на Ницшеанството. Текстът предлага един широк поглед върху развитието на естетиката в България през анализа на отделни „фигури, етапи, теоретико-методологически концепции, дискусии“. Обзорът на това обширно поле, направен от д-р Жабилова, е добре структуриран и в рамките на дадения обем от двадесет страници дава добра представа за основните насоки в развитието на българската литературна и философска естетика. От литературната критика и естетическите студии на д-р К. Кръстев до началото на нашия век студията води читателя през главните тематични и диалогични полета на естетическата мисъл в България.

## **2. Общи впечатления от кандидатката и препоръки**

Общите ми впечатления от научно-изследователската и обществената дейност на кандидатката са за траен и задълбочен интерес към изброените по-горе автори и тематични области, както и за недвусмислени научни постижения, представени в предложените за разглеждане публикации. Нямам особени препоръки към кандидатката.

## **3. Минимални държавни изисквания**

Според приложените справки е видно, че д-р Жабилова отговоря на минималните държавни изисквания за заемането на длъжността „доцент“.

### **Заклучение:**

Като имам предвид изложеното до момента, смятам кандидатурата на Камелия Жабилова за заемане на академичната длъжност „доцент“ за убедителна, поради което **и напълно я подкрепям.**

06.11.2022

Изготвил:

/Доц. д-р Ясен Захариев/